

Ženy v oblasti zahraničních věcí a mezinárodní bezpečnosti

(Women in foreign affairs and international security)

Zdroj:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/640159/EPRS_BRI\(2019\)640159_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/640159/EPRS_BRI(2019)640159_EN.pdf)

(Září 2019)

Autor: Výzkumná služba Evropského parlamentu (EPRS) - Elena Lazarou a Francesca Braden

Dokument se zabývá zapojením žen v oblastech zahraničních věcí a mezinárodní bezpečnosti. Výzkum, o který se dokument opírá, dokazuje výhody zapojení žen do těchto oblastí, které vedou k větší celkové bezpečnosti. Proto EU podporuje snahu k větší rovnosti a rozmanitosti mužů a žen na klíčových pozicích.

Současný stav

Politické rozhodování, obzvláště v oblasti mezinárodních záležitostí a mezinárodní bezpečnosti, je v současnosti dominancí mužů. Větším zapojením žen do těchto rozhodovacích procesů může vzniknout bezpečnější společnost.

Evropská společnost větší zapojení žen podporuje. Podle průzkumu z roku 2017 61 % respondentů věří, že v politice dominují muži, kteří nemají dostatečnou důvěru v ženy při rozhodování. 54 % věří, že by se mělo více žen zapojovat do politických rozhodnutí. Většina respondentů také věří, že genderová diskriminace je hlavní překážkou.

Ženy například chybí při důležitých mírových vyjednáváních. Mnoho studií spojuje zapojení žen do vyjednávání s větší pravděpodobností pozitivního výsledku. Například vyjednávání, do kterých se výrazně zapojovaly ženy a skupiny občanské společnosti, mají o 64 % vyšší šanci na úspěch. Mají také o 35 % větší pravděpodobnost, že dohody vydrží alespoň 15 let. Studie, která se zaměřila na vyjednávání týkající se proliferační nukleárních zbraní dokázaly, že ženy snižují pravděpodobnost riskantního chování a přispívají k inovativnějším řešením.

Během mírových jednání mezi Izraelem a Palestinou ženská sdružení na obou stranách budují koalici za účelem podpory bezpečnosti a přístupu k základním službám. Při mírových jednáních v Afganistanu a Severním Irsku ženské organizace pomohly získat nezbytné informace potřebné k jednání.

V konfliktech mají ženy větší pravděpodobnost, že dojde k omezení jejich lidských práv. Přítomnost ustanovení o rovnosti mužů a žen v mírových smlouvách může vést k rovnější společnosti. Tyto ustanovení jsou mnohem častěji výsledkem jednání, do kterého byly ženy zapojeny.

Snahy o systematické zapojení žen

I přes iniciativu některých zemí jsou ženy stále nedostatečně zastoupeny v politice. Situace je obzvláště neuspokojivá v oblasti zahraničních věcí a mezinárodní bezpečnosti. Například pouze 15 % všech ambasadorů jsou ženy. V roce 2017 bylo ve světě pouze 15 žen ministryněmi obrany. Podobné mezery existují napříč celou oblastí.

V roce 2014 Švédsko představilo Feministickou zahraniční politiku založenou na třech základních bodech:

- **Práva:** Švédská zahraniční služba bude podporovat rovná práva pro ženy, včetně boje proti omezování jejich svobody.
- **Reprezentace:** Švédská zahraniční služba bude podporovat zapojení žen do rozhodovacích procesů.
- **Zdroje:** Švédská zahraniční služba bude alokovat zdroje na podporu genderové rovnosti a rovných příležitostí.

Od té doby 79 dalších zemí vytvořilo vlastní plány pro větší zapojení žen v zahraničních, mírových a bezpečnostních procesech.

V roce 2000 přijala Rada bezpečnosti OSN rezoluci "Ženy, mírová a bezpečnostní agenda" (WPS). Tato rezoluce posiluje důležitost žen při předcházení konfliktů, jejich řešeních, mírových jednáních, budování míru, udržování míru, humanitárních akcích a při rekonstrukci po skončení konfliktu.

Evropský přístup

EU má velký zájem na zlepšení současné situace s cílem rovnější společnosti a získání výhod, které z většího zapojení žen plynou. V roce 2008 EU přijala Rezoluci rady bezpečnosti OSN WPS a monitoruje její implementaci napříč Uníí. Implementování WPS je jednou z priorit Společného prohlášení o spolupráci mezi EU a NATO.

Velkou výzvou je změna veřejného vnímání. WPS se zaměřuje na bezpečnost, ta je ale častěji spojovaná s vojenskými akcemi a ekonomickou stabilitou. Je důležité zlepšit povědomí o tom, jak zapojování žen do bezpečnostních procesů vede k celkově větší bezpečnosti.

Často je kritizována implementace (nejen na úrovni Unie) WPS, kdy se o jejím zavedení mnohdy více mluví než prakticky provádí. Ačkoli mnoho států přijalo WPS, pouze 43 % alokovalo dostatečné zdroje k její implementaci.

Unie zaznamenala řadu úspěchů v boji za větší rovnost. Například v Evropské komisi, kde 39,6% všech manažerů jsou ženy. Za posledních 10 let vzrostlo zapojení žen v civilních misích pro řešení krizí o 10 %. V současném Evropském parlamentu je na vedoucích pozicích 40,4% žen. Toto procento však klesne na 35,2% po vyčlenění 5 výborů a podvýborů, které se zabývají zahraničními věcmi.